

ÖZET

AYDIN BÖLGESİNDE YÜZEY SULAMA SİSTEMİNDEN TOPLU BASINÇLI SULAMA SİSTEMİNE GEÇİLEN ARAZİLERDE SULAMA UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Ali NALBANTOĞLU

Yüksek Lisans Tezi, Tarımsal Yapılar ve Sulama Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Fuat SEZGİN

2014, 87 sayfa

Ülkemizde kısıtlı olan tatlı su kaynaklarımızın kullanımında daha az su, enerji ve iş gücü kullanımını sağlayan doğru projelendirilmiş basınçlı sulama teknolojilerinin uygulamaya konulması, tarımsal üretimimizin daha istikrarlı ve sürdürülebilir olması için büyük önem taşımaktadır. Bu araştırma, Aydın ili Karacasu ilçesi Ataeymir beldesindeki Ataeymir Sulama Kooperatifine ait yer altı kuyularından çıkarılan suyla yapılan yüzey sulama sisteminden, toplu basınçlı sulama sistemine geçiş sonrasında bölgede yaşanan değişikliklerin tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır. Sulama sistemindeki değişikliğin ürün desenine, ürün verimine, uygulanan sulama tekniklerine, sulama yönetimi biçimine, su kullanımına, çiftçi davranışlarına, sulama sahasının gelişimine ve sulama maliyetlerine etkileri incelenmiştir. Bu amaçla çalışma sahasında incelemelerde bulunulmuş ve rastgele seçilen Ataeymir Sulama Kooperatifi üyesi 60 kişi ile anket çalışması yapılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda yüzey sulamadan, toplu basınçlı sulamaya geçiş sırasında proje paydaşları tarafından çiftçilere sulama konusunda teorik ve uygulamalı eğitim verilmediği tespit edilmiştir. Bunun sonucu olarak da parsel içi damla sulama sistemini hatalı döşeyip değiştirenlerin oranı % 22 olarak belirlenmiştir. Toplu basınçlı sulama sisteminden çiftçilerin % 100'ünün memnun olduğu tespit edilmiştir. Yüzey sulamadan damla sulamaya geçişle sağlanan verim artışı en yüksek % 21-30 arası olanların oranı % 24 ve en düşük hiç verim artışı olmayanların oranı % 10 olarak belirlenmiştir. Yabancı otlanmadaki azalmanın oranı en yüksek % 41-60 arası olanlar % 30 ve en düşük hiç yabancı otlanmada azalma olmayanların oranı % 10 olarak tespit edilmiştir. Sulama işçiliğindeki azalmanın oranı en yüksek % 61-80 arası olanların oranı % 29 ve en düşük sulama işçiliğindeki azalmanın oranı % 5-20 arası olanların oranı % 13 olarak belirlenmiştir. Parsel içi damla sulama sisteminde kullanılan lateral borular üzerinde on line damlatıcı kullananların oranı % 57, in line damlatıcı kullananların oranı % 32 ve mini yağmurlayıcı kullananların oranının % 11 olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toplu basınçlı sulama sistemi, damla sulama, yüzey sulama, Ataeymir Sulama Kooperatifi.